

นวัตกรรมหรือผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข
ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ชื่อผลงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด”
โรงเรียน กุ่ทองพิทยาคม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
โทรศัพท์ - โทรสาร -
E-mail kuthongpit.๒๕๕๖@gmail.com
ผู้บริหารสถานศึกษา นายพัฒน์วงศ์ ดอกไม้
ที่ปรึกษาพิเศษ ๑. ดร.ดาหวัน ทะสา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุ่ทอง
๒. พันตำรวจเอกภัสกร มหาวงศ์นันท์ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรกุ่ทอง
ครูผู้รับผิดชอบ นางพิมพ์พร่า กางวันเวส ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นแผนพัฒนาประเทศที่กำหนดทิศทางการพัฒนาในระยะยาว โดยมีวิสัยทัศน์หลักคือ "ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งหมายถึงการมุ่งสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งให้กับประเทศ โดยคำนึงถึง ความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง ผ่านมาตรการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็น "ประเทศที่พัฒนาแล้ว" อย่างแท้จริง โดยไม่ทิ้งปัญหาสังคมที่สำคัญไว้เบื้องหลัง เป้าหมายสูงสุดคือ "สังคมไทยปลอดภัยจากยาเสพติด" ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคต และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๓ เพื่อให้การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นไปอย่างมีเอกภาพ มีความต่อเนื่อง กระบวนการในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม ความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของรัฐ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ส. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. ดำเนินการทบทวนนโยบาย และแผนระดับชาติทุก ๕ ปี ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือความจำเป็นอื่นเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด. ๒๕๖๖ : ๒ - ๔) ซึ่งมีการเสริมสร้างทัศนคติและสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกช่วงวัย และทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา และสื่อสังคมออนไลน์ โดยสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชน ในการเฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด จัดระเบียบสังคมและปรับสภาพแวดล้อมเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงในการเข้าสู่วงจรยาเสพติด ส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่งเสริมให้สถานประกอบการมีการดูแลลูกจ้าง/แรงงานที่ใช้ยาเสพติดได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม และให้

โอกาสแรงงานที่ผ่านการบำบัดรักษากลับเข้าทำงาน ส่งเสริมบทบาทของสถาบันครอบครัวให้เป็นกลไกสำคัญ ในการป้องกันสมาชิกให้ปลอดภัยจากปัญหาเสพติด ผนวกสร้างความรู้ เข้าใจถึงผลกระทบและโทษทาง กฎหมาย สนับสนุนกิจกรรม องค์ความรู้ สื่อที่ทันสมัย ตลอดจนปรับแนวคิด/ทัศนคติในการดำรงชีวิตด้วยการ พัฒนาแบบ องค์รวมที่ยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยจากปัญหาเสพติดตามหลักการ "เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา"

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักในการพัฒนาระบบการเรียนรู้การพัฒนา ศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย มุ่งหวังให้ผู้เรียน ทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความ ปลอดภัย และมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายคือ "คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแล และป้องกันจากภัย คุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่" จึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า แอลกอฮอล์ สื่อลามก อนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นความไว้วางใจให้กับสังคมและผลักดันให้ การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ ซึ่ง ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากรับใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อประชาชนใน เชิงบวก ในเชิงลบก็มีปรากฏเห็นเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการ ติดเกม การเล่นเกม โทรศัพท์ การขาดเรียน อัน นำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมตามความมุ่งหวังนั้น ต้องอาศัยความ ร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูเป็นหัวใจหลัก สำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโต งดงาม และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถ และมี คุณธรรมจริยธรรม ดำเนินชีวิตเป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่โรงเรียนต้อง ดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เยาวชนเป็นคนเก่ง คนดี ดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับกระบวนการเรียนรู้ แล้วการป้องกันและการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบโรงเรียนที่มีพฤติกรรมไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านค้า การเล่นเกม โทรศัพท์ การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครูทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งมาจากปัจจัยเสี่ยงและ ผลกระทบจากแหล่งอบายมุข

จากสภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบันเห็นได้ว่า พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมีแนวโน้ม ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งปัญหาเสพติด การสูบบุหรี่ / บุหรี่ไฟฟ้า การบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สื่อลามก อนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท โดยสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาครอบครัว ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เป็น อบายมุข สิ่งชั่วร้าย และการใช้ความรุนแรงในสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน และผู้เกี่ยวข้องอีกมากมาย นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่ขาดความตระหนักรู้ การปลูกฝังความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะ การคิด วิเคราะห์ ขาดเหตุผล ในการแก้ไขปัญหา และไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสมจะเป็นปัญหาคุณภาพชีวิต ของคนไทยในอนาคต ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคน เก่ง คนดีดำรง ตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องตามแนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษา แห่งชาติที่กำหนด

วิสัยทัศน์ (Vision) ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษ ที่ ๒๑” โดยการมีส่วนร่วมบูรณาการการทำงาน ส่งเสริมสนับสนุน ป้องกัน และช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้ชุมชน และทุกคนที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบจากแหล่งอบายมุข การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่าน

กระบวนการทางการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ จัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้เยาวชน เป็นคนดี คนเก่ง ดำรงตนให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกม การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครู ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง และเพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และแผนชาติ โดยให้ความสำคัญ ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาภายใต้กรอบมาตรการสำคัญ ดังนี้ ๑) มาตรการสร้างการรับรู้และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษา ๑.๑) สถานศึกษาสร้างการรับรู้ ธารรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดที่หลากหลายช่องทางในสถานศึกษา เช่น เสียงตามสายในสถานศึกษา ช่องทางสื่อสารในโซเชียลมีเดีย รวมถึงการสอดแทรกความรู้โทษและพิษภัยยาเสพติดใน กิจกรรมการเรียนการสอนปกติ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการเสริมสร้างทักษะสำคัญต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับช่วงวัย ๑.๒) ขยายช่องทางการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ ธารรงค์ ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปยังเครือข่ายบุคคล/กลไกที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น เครือข่ายนักเรียน เครือข่ายครู เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายคนในชุมชน ๑.๓) ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา ภายใต้กรอบ ๕ ด้าน คือ การสร้างภูมิคุ้มกัน การค้นหา การบำบัดรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีความเข้มแข็งเป็นระบบต่อเนื่อง และยั่งยืน ๑.๔) ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับระบบดูแลช่วยเหลือ/ให้คำปรึกษาในสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งโดยเน้นส่งเสริมให้มีบุคลากรที่มีความรู้เชิงจิตวิทยา เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา ๑.๕) สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๖๓ : ๒)

โรงเรียนทุ่งทองพิทยาคมตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องของสารเสพติด และการมั่วสุมของวัยรุ่นในพื้นที่ทำให้โรงเรียนต้องมีนโยบายในการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ธารรงค์เกี่ยวกับโทษของสารเสพติดในชุมชน และมีการจัดการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติดร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความรักความสามัคคีระหว่างคนในชุมชน และโรงเรียนให้มีความน้ำหนึ่งใจเดียวกัน จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายโดยเฉพาะ วัด บ้าน โรงเรียน ที่จะต้องดูแลเอาใจกำกับและติดตามหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนทุ่งทองพิทยาคมได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดี มีวินัย มีทักษะความสามารถ ในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนห่างไกลจากยาเสพติดสารเสพติด บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า สื่อบันเทิงลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบต่าง

ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคม และประเทศชาติ โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม ตระหนักในปัญหาดังกล่าวจึงได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ซึ่งเป็นรูปแบบของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหา พฤติกรรมไม่พึงประสงค์แบบองค์รวมในสถานศึกษา โดยเริ่มจาก “กิจกรรมห้องเรียนสีขาว” ดำเนินการโดย นักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเรียนรู้ ฝ่ายการงาน ฝ่ายสารวัตรนักเรียน ฝ่ายกิจกรรม และพัฒนาสู่ “โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข” ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการด้านการป้องกัน มาตรการด้านการค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการด้านการเฝ้าระวัง มาตรการด้านการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ “๔ ต้อง ๒ ไม่” โดย ๔ ต้อง คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ ๒ ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ไถ่ นักเรียนออก โดยบูรณาการความร่วมมือ และประสานงานของผู้บริหาร ครู นักเรียนแกนนำ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่เข้มแข็ง ต่อเนื่องและยั่งยืน

เพื่อแก้ไขปัญหานี้ โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม จึงได้พัฒนานวัตกรรม “KUTHONG Model สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ประกอบกับวงจรคุณภาพ PDCA ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข เพื่อป้องกันปัญหาและพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดี มีวินัย มีทักษะความสามารถ ในศตวรรษที่ ๒๑ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด บุหรี่ / บุหรี่ไฟฟ้า แอลกอฮอล์ สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

๑) เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี ต่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด และอบายมุข

๒) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี มีความสุข และห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุข

๓) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดและอบายมุข มีทักษะ และวิธีการป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุข

๒.๒ เป้าหมายของการดำเนินงาน

๑) เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม จำนวน ๙๕ คน ปลอดภัยจากยาเสพติด และอบายมุข ตามกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานโดยใช้ “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป

๒) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนโรงเรียนกู่ทองพิทยาคม เป็นคนดี มีความสุข ห่างไกลยาเสพติด และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทางที่ดีขึ้น

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระบวนการออกแบบผลงาน/นวัตกรรมในครั้งนี้ โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม ได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนการออกแบบนวัตกรรม รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา KUTHONG Model สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด ในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด นักเรียนมีภูมิคุ้มกันยาเสพติด มีการจัดสร้างเครือข่าย กลไกการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีการสนับสนุน และ ส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุข ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ประยุกต์ใช้ วงจรเดมมิง (PDCA) มาเป็นกระบวนการดำเนินงาน

PDCA คือ วงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดยอัลเทอร์ ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่ รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ดเดมมิง (W.Edwards Deming) ประมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า "วงจรเดมมิง" ต่อมาพบว่า แนวคิดในการใช้ วงจร PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ ๔ คำ คือ

P = Plan คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D = Do คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความ ต่อเนื่อง

C = Check คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหา อะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A = Action คือ กรปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใด ๆ ก็ยอมรับแนว ทางการปฏิบัติ ตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

เมื่อได้วางแผนงาน (P) นำไปปฏิบัติ (D) ระหว่างการปฏิบัติก็ดำเนินการตรวจสอบ (C) พบ ปัญหา ก็ทำการแก้ไขหรือปรับปรุง (A) การปรับปรุงก็เริ่มจากการวางแผนก่อน วนไปได้เรื่อย ๆ จึงเรียกววงจร PDCA รายละเอียดการดำเนินงานรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา KUTHONG Model สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด เชื่อมโยงกับวงจรเดมมิง (PDCA) ดังนี้

ขั้นที่ ๑ P-Plan การวางแผน

กระบวนการ	นวัตกรรม	วิธีการ/การดำเนินงาน
P - Plan การวางแผน		๑) นำข้อมูลปัจจัยเสี่ยงรอบโรงเรียนและข้อมูลจากการคัดกรองนักเรียนมาศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงของปัญหายาเสพติดและปัจจัยเสี่ยงแหล่งอบายมุขรอบโรงเรียน ๒) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ๓ คณะ ได้แก่ (๑) คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายและ จัดทำแผนปฏิบัติการ

		(๒) คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ให้ความรู้ กระบวนการ และประเมินผล (๓) คณะทำงานห้องเรียนสีขาว ซึ่งเป็นแกนนำ นักเรียนจากทุกห้อง มีหน้าที่ปฏิบัติกิจกรรมแกนนำ ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเรียนรู้ ฝ่ายการงาน ฝ่ายสารวัตร นักเรียน และฝ่ายกิจกรรม เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ อำนาจการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงาน และประสานงานทุกภาคส่วน ๓) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ อำนาจการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงาน และ แผนงานในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด และ อบายมุขที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และบริบทของ โรงเรียน ตลอดจนพิจารณาจัดทำมาตรการลงโทษ และ ส่งเสริม ๔) ประสานงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการจัดตั้งเครือข่าย จากทุก ภาคส่วนโดยใช้แนวคิดและหลักการของ “๔ ประสาน ๒ คำ” ซึ่ง ๔ ประสาน ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และ นักเรียน ส่วน ๒ คำ ได้แก่ ดำรง พระสงฆ์ ในการทำงานระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้นำศาสนา ๕) จัดทำตารางปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา โดยการมี ส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนตามที่กำหนดไว้ใน ๕ มาตรการ และกลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่
--	--	---

ขั้นที่ ๒ D – Do การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

กระบวนการ	นวัตกรรม	วิธีการ/การดำเนินงาน
D - Do การปฏิบัติตาม ขั้นตอนใน แผนงาน	K : Knowledge management การบริหาร จัดการความรู้	๑) กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข วิธีการป้องกันภัยจากยาเสพติดและอบายมุข
	U : Unity เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	๑) กิจกรรม “เครือข่ายโรงเรียนสีขาว” เพื่อสร้างความ ร่วมมือระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแจ้งเตือน พฤติกรรมเสี่ยง ๒) จัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) และดำเนิน กิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนบ้านโจดบัว บาน โรงเรียนบ้านขามเปี้ย องค์การบริหารส่วนตำบลกุ ทอง สถานีตำรวจภูธรกุ่ทอง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

		ประจำตำบล บ้านขามเปี้ย โรงพยาบาลเชียงยืน ฝ่ายปกครองตำบลกุ่ทอง และเครือข่ายผู้ปกครอง ๓) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนเครือข่าย โดยใช้แนวคิดและหลักการของ “๔ ประสาน ๒ คำ” เพื่อช่วยโรงเรียนในการป้องกัน ฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติด และดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้ ๔) กิจกรรมสร้างความสามัคคี เช่น กีฬา ศิลปะดนตรี และงานอาสาสมัคร เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์
	T : Teamwork ทำงานเป็นทีม	๑) กิจกรรมนักเรียนแกนนำ นำใจ ด้านภัยห่างไกลยาเสพติดและ อบายมุข ๒) กิจกรรม “๑ ห้องเรียน ๑ โครงการ” ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และนักเรียนทำงานเป็นทีม
	H : His Majesty the King’s Royal Policy ยึดพระบรมราโชบายของในหลวง	๑) กิจกรรมทักษะอาชีพในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะอาชีพ ห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข ๒) กิจกรรมจิตอาสา ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือสังคมและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถานที่แห่งคุณธรรม
	O : Organize การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ	๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการสถานศึกษา สีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและมีห้องปฏิบัติการ ๓) กิจกรรมชมรม/คลินิกเสมารักษ์ ๔) กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/การเยี่ยมบ้าน ๕) จัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ตู้เสมารักษ์ และแพลตฟอร์มออนไลน์
	N : Newness นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์	๑) กิจกรรมนวัตกรรมต่อต้านยาเสพติด เช่น ออกแบบโปสเตอร์ ๒) กิจกรรมใช้สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
	G : Growth mindset แนวคิดการเติบโตทางความคิด	๑) กิจกรรม “เด็กดีศรีกุ่ทอง” ให้รางวัลกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมดีและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ๒) กิจกรรมแนะแนว ส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อว่า “ความสามารถพัฒนาได้”

		๓) กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและการตัดสินใจ ด้วยการให้นักเรียนสามารถรับมือจากแรงกดดันและสิ่งเร้าจากสังคมได้ โดยร่วมกับโรงพยาบาลเชียงยืน ๔) จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดภูมิคุ้มกัน ห่างไกล ยาเสพติดและอบายมุขด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมีนักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเรียนรู้ ฝ่ายการงาน ฝ่ายสารวัตรนักเรียน ฝ่ายกิจกรรม เป็น ผู้นำในการดำเนินกิจกรรม
--	--	---

โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม ดำเนินการจัดกิจกรรมตามมาตรการ ๕ ด้าน ได้แก่ การป้องกัน การค้นหา การรักษา การเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการ ดังนี้

ด้านที่ ๑ มาตรการป้องกัน

- ๑) กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติด
- ๒) กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม
- ๓) กิจกรรมกีฬาต่อต้านยาเสพติด
- ๔) กิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกวันสำคัญ
- ๕) กิจกรรมชุมนุมเสริมารักษ์ป้องกันยาเสพติด
- ๖) กิจกรรมห้องเรียนสีขาว
- ๗) กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน
- ๘) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- ๙) กิจกรรมส่งเสริม พัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน
- ๑๐) กิจกรรมส่งเสริม และพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษา
- ๑๑) กิจกรรมส่งเสริม และพัฒนาสถานักเรียน
- ๑๒) กิจกรรมสถานศึกษาปลอดภัย
- ๑๓) กิจกรรมโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- ๑๔) กิจกรรม To be number one

ด้านที่ ๒ มาตรการค้นหา

- ๑) กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/การเยี่ยมบ้าน
- ๒) กิจกรรมสุ่มตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด

ด้านที่ ๓ มาตรการรักษา

- ๑) กิจกรรมชมรม/คลินิกเสมารักษ์
- ๒) กิจกรรมแนะแนว

ด้านที่ ๔ มาตรการเฝ้าระวัง

- ๑) กิจกรรมลูกเสือเนตรนารีด้านภัยยาเสพติด

๒) กิจกรรมตู้เสมารักษ์

๓) จัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสาร ในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้แก่ ตู้เสมารักษ์ และแพลตฟอร์มออนไลน์

ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการ

๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการสถานศึกษา สีขาว ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและมีห้องปฏิบัติการ

๓) จัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) และดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนเครือข่าย

ขั้นที่ ๓ C – Check การตรวจสอบผลการดำเนินงาน

กระบวนการ	นวัตกรรม	วิธีการ/การดำเนินงาน
C – Check การตรวจสอบ ผลการ ดำเนินงาน	-	การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการทั้งด้าน ทักษะ กระบวนการและด้านคุณธรรมจริยธรรม ดังนี้ ๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการด้านการป้องกัน มาตรการด้านการ ค้นหา มาตรการด้านการรักษา มาตรการด้านการเฝ้าระวัง และ มาตรการด้านการ บริหารจัดการ ให้มีการดำเนินการอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน ๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามกลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และตรวจสอบได้ ๓) นำผลการตรวจสอบและประเมินมาวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และข้อควรพัฒนา ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำ อำนวยความสะดวก และประสานงานไปยัง เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ๔) ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน โดย คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมโดยไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ผลักดัน ปัญหา และไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษา โดยเน้นการส่งต่อ เพื่อบำบัดรักษาเมื่อหายดีแล้วให้ กลับมาเรียนได้ตามปกติ

ขั้นที่ ๔ A – Action การปรับปรุงแก้ไข พัฒนา

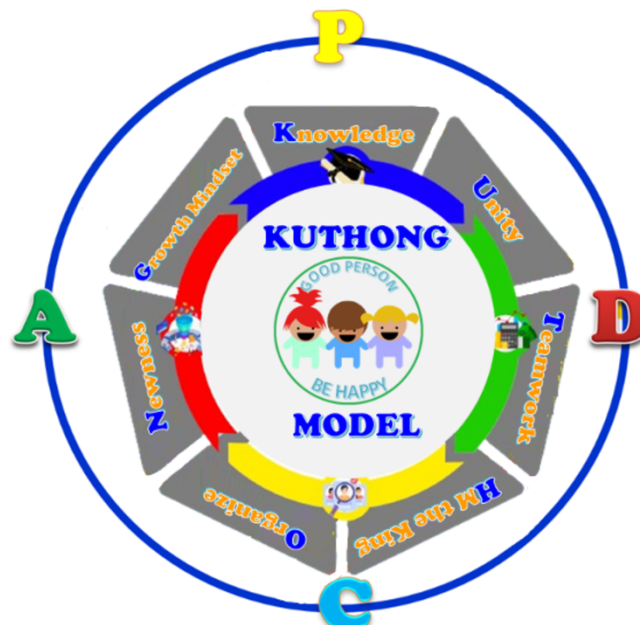
กระบวนการ	นวัตกรรม	วิธีการ/การดำเนินงาน
A – Action	-	๑) ปรับปรุงการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา		ยาเสพติดด้วย กระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด เพื่อป้องกันผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ โดยเน้นแนวคิดและหลักการของ“๔ ประสาน ๒ ค้า” ซึ่ง ๔ ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และ นักเรียน ส่วน ๒ ค้า ได้แก่ ตำรวจ พระสงฆ์ นอกจากนี้ ยังประสาน เครือข่ายไปยังผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และร้านค้า เพื่อช่วยโรงเรียนในการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนมากขึ้น ๒) พัฒนามาตรการป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติด และอบายมุข โดยเน้นการประสานกับตำรวจ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความมั่นใจให้กับครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหายาเสพติด และแหล่งอบายมุขรอบโรงเรียน
------------------------------------	--	---

๓.๒ รูปแบบขั้นตอนในการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนกุ่ทองพิทยาคม มีขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา KUTHONG MODEL ภายใต้กระบวนการ PDCA โดยมีรูปแบบ (Model) ขั้นตอนการดำเนินงานและการพัฒนา ดังนี้

ภาพที่ ๑ KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด

จากแผนภาพ KUTHONG Model มีรายละเอียดขององค์ประกอบ ดังนี้

๑. K : Knowledge management การบริหารจัดการความรู้ เป็นกระบวนการสำคัญ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในโรงเรียน โดยมีแนวทางการบริหารจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอน ได้แก่ ๑.การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) ระบุปัญหายาเสพติดในโรงเรียนและปัจจัยเสี่ยง ๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) จัดทำแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด และแนวทางป้องกัน ๓.การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) สร้างฐานข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่เข้าถึงได้ง่าย ๔.การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) คัดกรองข้อมูลที่ต้องและทันสมัย ๕.การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) จัดทำสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น โปสเตอร์ ฯลฯ ๖.การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) จัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น คลินิกเสมารักษ์ ๗.การเรียนรู้ (Learning) ส่งเสริมให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒. U : Unity เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นกลยุทธ์ที่ทรงพลังในการป้องกันปัญหายาเสพติดภายในโรงเรียน โดยสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียน นักเรียน ครู และชุมชน ในการต่อต้านยาเสพติด ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก เช่น สาธารณสุข ตำรวจ และองค์กรเยาวชน สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสังคมโรงเรียนที่ปลอดภัยจากยาเสพติด พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ลดปัจจัยเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การใช้ยาเสพติด มีระบบการประเมินผลและปรับปรุงมาตรการป้องกันยาเสพติด

๓. T : Teamwork ทำงานเป็นทีม เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยสร้างทีมวิเคราะห์ปัญหา วางแผน กำหนดเป้าหมาย ใฝ่ระวังและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดภายในโรงเรียน พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันสอดส่องพฤติกรรมที่เสี่ยง สนับสนุนชมรมต่อต้านยาเสพติดภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดโครงการ “คลินิกเสมารักษ์” โดยให้นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงได้รับการดูแลจากเพื่อน และครู

๔. H : His Majesty the King's Royal Policy ยึดพระบรมราโชบายของในหลวง เป็นแนวทางสำคัญ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยสร้างพื้นฐานที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ ความมีวินัย คุณธรรม ความเป็นไทย และทักษะชีวิต พัฒนาครูให้สามารถให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อยาเสพติด พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดยาเสพติด พร้อมมีมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

๕. O : Organize การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เป็นรากฐานสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ โดย ๑.ด้านการบริหารจัดการ มีโครงสร้างชัดเจนสำหรับการป้องกันยาเสพติด เช่น การออกกฎระเบียบ การใช้ระบบเฝ้าระวัง และการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ๒.ด้านการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจผลกระทบของยาเสพติด ๓.ด้านการพัฒนาบุคลากร ฝึกอบรมครูให้สามารถสังเกต และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด ๔.ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จัดโครงการร่วมกับชุมชน เช่น การอบรมผู้ปกครอง การทำกิจกรรมอาสาสมัคร ฯลฯ

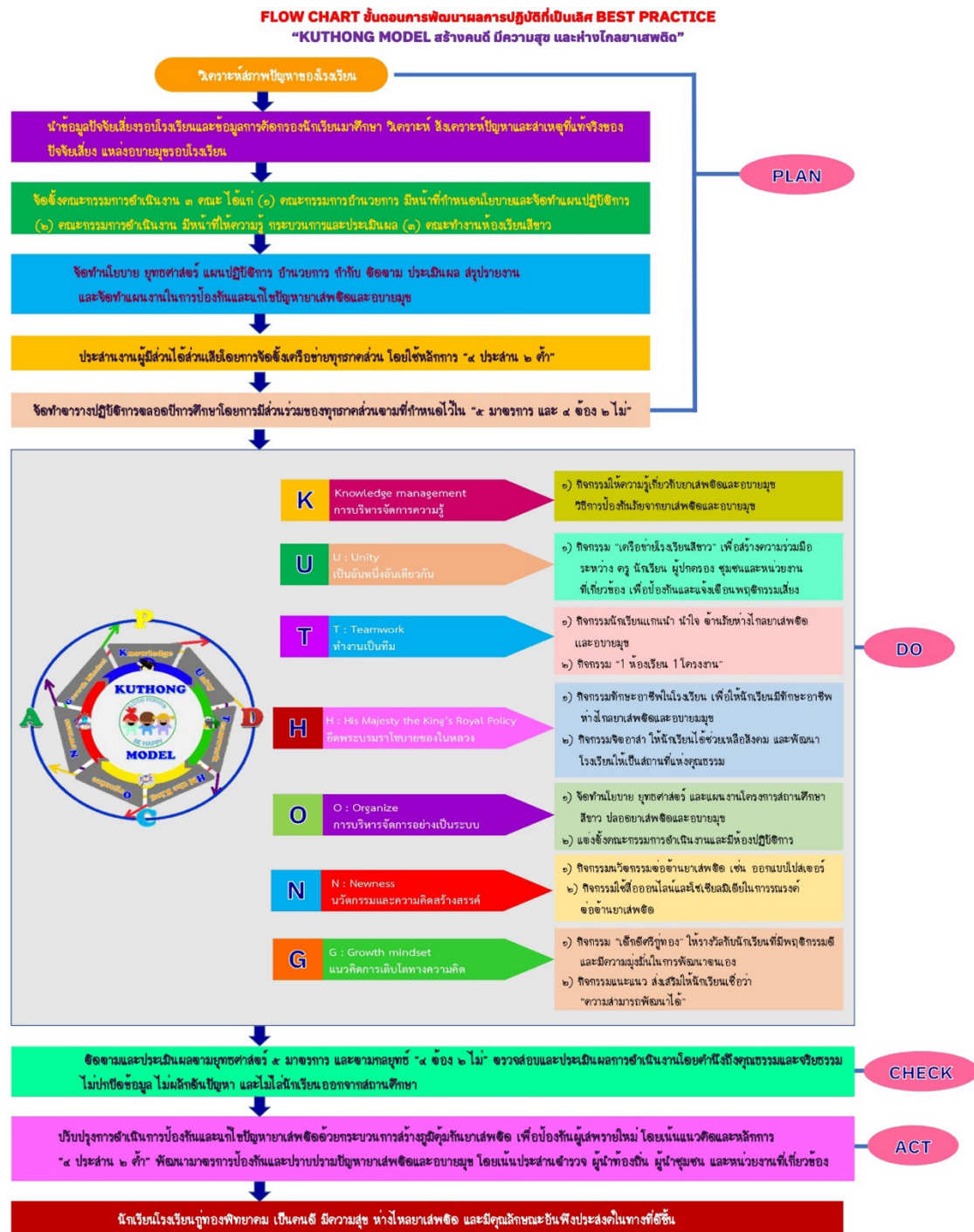
๖. N : Newness นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ การนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันยาเสพติดให้ทันต่อยุคสมัย โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ความรู้และแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยของยาเสพติด ใช้ Active Learning เช่น การจำลองสถานการณ์ หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของยาเสพติด ใช้แนวทาง STEM Education ในการพัฒนานวัตกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติดผ่านการ

ทดลองและการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด บริหารจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยี

๗. G : Growth mindset แนวคิดเติบโตทางความคิด เป็นแนวทางสำคัญในการปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนในการต่อต้านยาเสพติด โดย ๑.สร้างความเข้าใจและปลูกฝัง Growth Mindset สอนให้นักเรียนตระหนักถึงศักยภาพของตนเองและความสำคัญของการเลือกเส้นทางชีวิตที่ดี ๒.พัฒนาครูให้มี Growth Mindset ส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ช่วยกระตุ้นนักเรียนให้เติบโตโดยปราศจากยาเสพติด ๓.สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริม Growth Mindset จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เช่น โครงการพัฒนาทักษะชีวิต

๔.ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองและการรับมือกับความกดดันทางสังคม ๕.สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีป้องกันและรับมือกับปัญหายาเสพติดในครอบครัว

จากภาพที่ ๑ รูปแบบ KUTHONG MODEL สามารถอธิบายขั้นตอนการพัฒนาตาม FLOW CHART ดังภาพ

๔. ผลการดำเนินงาน/กลยุทธ์/ปรัชญา/นโยบายที่ได้พัฒนา ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE)

๔.๑ ผลการดำเนินงาน KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด

ผลการดำเนินงานการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนทุ่งทองพิทยาคม โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนโรงเรียนทุ่งทองพิทยาคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ มี จำนวน ๖ ห้อง เมื่อมี

การนำหลักการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศมาใช้เพื่อพัฒนาและป้องกันปัญหายาเสพติด และอบายมุขภายในโรงเรียน ในครั้งนี้ สรุปได้ว่ามีผลการดำเนินงานที่สอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี ต่อการ ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด และอบายมุข จากการดำเนินการพบว่า คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรอื่น ๆ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโครงการ และกิจกรรม ต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้ จัดขึ้นเพื่อให้เป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข อีกทั้งนักเรียนยังมี คุณธรรม จริยธรรม และมี ภูมิคุ้มกันที่ดีในเรื่องของการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขทุกชนิด

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี มีความสุข และห่างไกลจากยาเสพติด และอบายมุข จากการดำเนินการพบว่า พบว่านักเรียนมีความประพฤติ ดีขึ้น และมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาชีวิตได้ดีขึ้น ผ่านกิจกรรมพัฒนา ทักษะชีวิตจากการคัดกรองการใช้สารเสพติด/ยาเสพติด พบว่านักเรียนการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดใน โรงเรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดและ อบายมุข มีทักษะ และวิธีการป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากยาเสพติดและอบายมุข จากการดำเนินการ พบว่า เมื่อโรงเรียนมีการ ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด และอบายมุขในสถานศึกษา และโรงเรียน มีการสานสัมพันธ์ กับชุมชน และมีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง โรงเรียนจะได้รับเบาะแส หรือการแจ้งข่าวสาร เกี่ยวกับการกระทำความผิดด้านยาเสพติด และอบายมุขได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งนักเรียนยังได้สร้างองค์ความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกัน ตนเองให้รู้จักโทษของยาเสพติดมากขึ้น ส่งผลให้ยาเสพติดและอบายมุขไม่สามารถแพร่ ระบาดเข้าสู่โรงเรียนได้โดยง่าย

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

จากการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้ กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” มา อย่างต่อเนื่อง ผลการป้องกันปัญหายาเสพติด และอบายมุข ของโรงเรียนกุทองพิทยาคม พบว่า นักเรียน คณะ ครูและบุคลากรในโรงเรียน เกิดความพึงพอใจในการดำเนินงาน นอกจากนี้ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนกุ ทองพิทยาคม ยังได้ดำเนินการตามกลยุทธ์และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการ ป้องกัน จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ด้านการค้นหา จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ด้านการรักษา จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ด้านการเฝ้า ระวัง จำนวน ๒ ตัวชี้วัด และด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น ๑๖ ตัวชี้วัด ซึ่งจากผลการ ดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอด ยาเสพติด และอบายมุข ของโรงเรียนกุทองพิทยาคม ส่งผลให้ โรงเรียนกุทองพิทยาคมมีเครือข่ายที่เข้มแข็งและกว้างขวางมากขึ้นทั้งเครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายฝ่าย ปกครองตำบลกุทอง เครือข่ายโรงพยาบาล เครือข่ายผู้นำชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายสถานี ตำรวจภูธรกุทอง และเครือข่ายอื่น ๆ ในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข รวมถึงการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสี ขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่ เข้ารับการ ประเมิน	ผลการประเมิน				ร้อยละของ นักเรียนที่ได้ ระดับดีขึ้นไป
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒๖	๒๒	๓	๑	๐	๙๖.๑๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑๕	๑๒	๓	๐	๐	๑๐๐
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๖	๑๓	๒	๑	๐	๙๓.๗๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๖	๑๔	๑	๑	๐	๙๓.๗๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๖	๑๓	๒	๑	๐	๙๓.๗๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๖	๕	๑	๐	๐	๑๐๐
รวม	๙๕	๗๙	๑๒	๔	๐	๙๕.๗๙

จากตารางที่ ๑ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยรวมมีนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๕ เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับชั้นพบว่า ระดับชั้นที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีขึ้นไปมากที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๕ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๗๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ แสดงผลการคัดกรองนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

ภาคเรียน	จำนวน นักเรียน	กลุ่มนักเรียน				
		กลุ่มปลอดภัย	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มเสพ	กลุ่มติด	กลุ่มค้า
๑/๒๕๖๗	๙๕	๙๕	๐	๐	๐	๐
๒/๒๕๖๗	๙๕	๙๕	๐	๐	๐	๐
ค่าความเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		๐	๐	๐	๐	๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าผลการคัดกรองนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้า พบว่าในภาคเรียนที่ ๑ มีนักเรียนกลุ่มปลอดภัยจำนวน ๙๕ คน ไม่ปรากฏจำนวนนักเรียนที่อยู่ในภาวะกลุ่มดังกล่าว

๔.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้

กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ทำให้โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม ได้รับประโยชน์ ดังนี้

๑) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โรงเรียนกู่ทองพิทยาคม จำนวน ๙๕ คน ปลอดภัยจากยาเสพติด และอบายมุข ตามกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานโดยใช้ “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกล ยาเสพติด” ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป

๒) นักเรียนโรงเรียนกู่ทองพิทยาคม เป็นคนดี มีความสุข ห่างไกลยาเสพติด และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทางที่ดีขึ้นเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๓) นักเรียนโรงเรียนกู่ทองพิทยาคม ห่างไกลจากยาเสพติด การสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สื่อบลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

จากการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” มีปัจจัยที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๕.๑ ด้านนักเรียน

๑) ความเข้มแข็งของแกนนำ นักเรียนแกนนำ ๔ ฝ่าย ในโครงการ "ห้องเรียนสีขาว" มีความรับผิดชอบ และเป็นที่พึ่งให้กับเพื่อนนักเรียนด้วยกันได้จริง

๒) การมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับคำสั่ง แต่เป็นผู้ร่วมคิดและลงมือทำในกิจกรรมต่างๆ เช่น "๑ ห้องเรียน ๑ โครงการ" ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง

๓) การมีภูมิคุ้มกันทางความคิด นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เข้มแข็ง มีทักษะชีวิตในการปฏิเสธสิ่งเสพติดและอบายมุขได้อย่างยั่งยืน

๕.๒ ด้านครูและบุคลากร

๑) การเอาใจใส่รายบุคคล ครูใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มข้น มีการเยี่ยมบ้าน และรู้จักตัวตนนักเรียนแต่ละคน ทำให้สามารถจำแนกและช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงได้อย่างทันท่วงที

๓) การทำงานเป็นทีม บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความเป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนนวัตกรรมร่วมกัน ไม่ได้ปล่อยให้เป็นที่ของครูผู้รับผิดชอบโครงการเพียงคนเดียว

๔) ความเป็นต้นแบบที่ดี ครูและบุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการห่างไกลจากอบายมุข สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับนักเรียน

๕.๓ ด้านสถานศึกษา

๑) ระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน การนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ควบคู่กับยุทธศาสตร์ "๕ มาตรการ" และกลยุทธ์ "๔ ต้อง ๒ ไม่" ทำให้การดำเนินงานมีขั้นตอนและตรวจสอบได้

๒) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความปลอดภัย โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้น่าอยู่ ปลอดภัย และมีจุดเฝ้าระวังที่ชัดเจน (เช่น ตู้เสมารักษ์)

๓) การใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน การมีโมเดลที่เป็นรูปธรรมอย่าง "KUTHONG MODEL" ช่วยให้ทุกคนในองค์กรเห็นเป้าหมายเดียวกันและทำงานมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแม่นยำ

๕.๔ ด้านชุมชน

๑) พลังภาคีเครือข่าย การทำ MOU และทำงานร่วมกับ อบต.ภูทอง สถานีตำรวจภูธรภูทอง และโรงพยาบาล ทำให้โรงเรียนไม่ได้สู้อยู่ลำพัง แต่ได้รับการสนับสนุนทั้งความรู้และกำลังคน

๒) ความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแล พฤติกรรมนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างรวดเร็ว

๓) ศรัทธาและความเชื่อมั่น ชุมชนให้ความไว้วางใจสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการสนับสนุน ทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อลูกหลานในชุมชน

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ ข้อสรุป

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้กระบวนการ ขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ทำให้โรงเรียนภูทองพิทยาคม ได้ข้อสรุป ดังนี้

๑) การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน เป็นการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างความ ตระหนัก และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องในเรื่องยาเสพติด โดยการจัดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้รับ ข้อมูล ข่าวสารด้านยาเสพติด และมีแนวคิดร่วมกันในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ด้วยการรณรงค์ เผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติด ให้โอกาสและสร้างความยอมรับ และส่งเสริม กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลาย

๒) แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเฝ้าระวังและควบคุมปัจจัยเสี่ยง เป็นการทำงาน ดำเนิน มาตรการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยการ ตรวจหา สารเสพติดในปัสสาวะ ตรวจค้นสิ่งเสพติด จัดทำฐานข้อมูลนักเรียน ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเพื่อลดปัจจัยเสี่ยง

๓) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นการทำงานปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้การแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรณีที่พบว่านักเรียนติด สารเสพติด สถานศึกษาจะมีการประสานงานในการส่งต่อกับสถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา เสพติดที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เช่น รูปแบบของค่ายทหาร พระวิทยากร โรงพยาบาล เพื่อส่งต่อนักเรียน เข้า รับการบำบัดรักษา และเมื่อผ่านขั้นตอนการบำบัดแล้วหายเป็นปกติโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนกลับเข้ามา เรียนได้ตามปกติ ตลอดจนติดตามสังเกตพฤติกรรม ตรวจหาสารเสพติดร่วมกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาอย่างต่อเนื่อง

๔) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการเป็นการทำงานกำหนดนโยบาย และการวางแผน การ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยมีการวางแผนนโยบาย ทีมงาน และ กิจกรรมด้าน ยาเสพติด ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพ และสร้างขวัญและกำลังใจ

๕) การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เป็นการทำงาน ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียนใน เขตพื้นที่ ตำรวจ ทหาร โรงพยาบาล ผู้ประกอบการภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และศิษย์เก่า เพื่อให้ เครือข่ายภาคี ต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา

๖.๒ ข้อสังเกต

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ทำให้โรงเรียนกุ่ทองพิทยาคม ได้ข้อสังเกต ดังนี้

๑) การกำหนดนโยบายควรมีความชัดเจน ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับนโยบายเดิม มีการประเมินผลการดำเนินการของนโยบายในปีที่ผ่านมาอ้างอิงข้อมูลสถิติ และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน ชุมชน ครู หรือผู้ที่ลงมือปฏิบัติงานจริง การสร้างความเป็นเจ้าของร่วมในนโยบายส่งเสริมความสำคัญของสถาบันครอบครัว และชุมชน ควรส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมการแก้ไขปัญหาเสพติดระหว่างหน่วยงานราชการที่เป็นตัวแทนภาครัฐ และภาคประชาสังคม โดยใช้แนวทางการบูรณาการ เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน และพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชนอื่น ๆ ในส่วนกลางหรือชุมชนอื่น ๆ ในส่วนภูมิภาคเพราะมิติต่าง ๆ ของแต่ละชุมชน และพื้นที่อาจไม่เหมือนกัน

๒) การกำหนดนโยบายการดำเนินการป้องกันการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควรเป็นนโยบายที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา และควรมีการกำกับติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติของแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการวัดผลและประเมินผลสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และใช้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยให้สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ ทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาตามความรุนแรงของการแพร่ระบาดของยาเสพติดในแต่ละสถานศึกษาและพื้นที่

๓) ควรมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินการด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง พร้อมทั้งการแนะนำ ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงปัญหา และยอมรับสถานการณ์ยาเสพติดที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ดังนั้นการสำรวจสถานการณ์ยาเสพติด จึงจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และเป็นจริง โดยมอบหมายให้หน่วยงานภายนอกตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสถานการณ์ด้านยาเสพติดที่แท้จริง เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

๕) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ อย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปด้วย

๖) สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนงาน โครงการในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยมีการศึกษาหาข้อมูลช่องทางการแพร่ระบาดของยาเสพติดแต่ละชนิด และหาแนวทางในการป้องกันแก้ไขด้วยการใช้กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของแต่ละสถานศึกษา และดำเนินการแบบบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และต้องยอมรับความจริง มีความจริงใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๗) สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ เพื่อร่วมกันในการสอดส่องเฝ้าระวังนักเรียน โดยจัดตั้งสารวัตรนักเรียนปราบปรามยาเสพติด จัดระบบคัดกรองให้มีประสิทธิภาพ ส่งผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการ

บำบัดพื้นที่ จัดค่ายคุณธรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จัดสายตรวจของโรงเรียนทำงานร่วมกับ ตำรวจ สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ครู ตำรวจ ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด และส่งบุคลากรเข้าร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จด้านการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด

๖.๓ ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้กระบวนการ ขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนกุทองพิทยาคมมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรสนับสนุนงบประมาณให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา โดยสนับสนุนองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินงาน และงบประมาณให้กับสถานศึกษาตามความ เหมาะสม และจัดระดับการแพร่ระบาดของยาเสพติด ระดับเบาบาง ระดับปานกลาง และระดับรุนแรง ในการ ให้ความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนผลักดันให้ผู้บริหารสถานศึกษา ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุน ทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับสถานศึกษา

๒) หน่วยงานที่กำหนดนโยบายควรบูรณาการการทำงานร่วมกันก่อนนำนโยบายลงสู่โรงเรียน โดยโรงเรียนสามารถปรับแผนการปฏิบัติงาน รูปแบบกิจกรรมตามบริบทของโรงเรียน

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดประชุมชี้แจงนโยบายโดยเชิญผู้บริหารสถานศึกษาเข้า ร่วมประชุมเพื่อให้ผู้บริหารรับทราบประเด็นและนำนโยบายมาส่งต่อผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มความชัดเจนของ นโยบาย การจัดองค์กร การประเมินผล และการสร้างความต่อเนื่อง ความร่วมมือของผู้นำ การนำนโยบายไป ปฏิบัติ และความรู้ความเข้าใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

๔) พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในการให้คำปรึกษานักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนกลุ่มที่เข้า ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้น และควรมีหน่วยงานกลางในการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจและผู้นำชุมชน

๖.๔ ข้อควรระวัง

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข โดยใช้กระบวนการ ขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนกุทองพิทยาคม มีข้อควรระวังในการดำเนินการ ดังนี้

๑) ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับนโยบายเดิม มีการประเมิน การดำเนินการของนโยบายในปีที่ผ่านมา อ้างอิงข้อมูลสถิติ และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน ชุมชน ครู หรือผู้ที่ลงมือปฏิบัติงานจริง

๒) ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถให้คำปรึกษา นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนกลุ่มที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้

๓) ควรคัดเลือกมีผู้ให้แรงบันดาลใจ (Influencer) จากหลากหลายสาขาอาชีพ การเผยแพร่ สื่อควรเผยแพร่ในช่องทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อของเด็กและเยาวชน ปัจจุบัน

๔) ควรเฝ้าระวังไม่ให้พื้นที่ปลอดภัยกลายเป็นพื้นที่มั่วสุม และควรสนับสนุนกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์บนโลกออนไลน์เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลอดภัยให้กับเด็กและเยาวชน รวมทั้งปรับภาพลักษณ์องค์กรให้เป็นมิตรกับประชาชนเข้าถึงได้ง่าย

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

๗.๑ การเผยแพร่

การเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนกุทองพิทยาคมในการดำเนินงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนการทำงาน “KUTHONG MODEL สร้างคนดี มีความสุข และห่างไกลยาเสพติด” มีทั้งประโยชน์โดยตรง และทางอ้อม ซึ่งนั่นก็คือ การได้เผยแพร่องค์ความรู้วิชาการให้แก่ ผู้สนใจ และเมื่อเผยแพร่ ไปในวงกว้าง และตรงกับกลุ่มบุคคลที่ต้องการข้อมูล ความรู้ที่เรานำมาเผยแพร่จะสามารถใช้เป็นประโยชน์ ในการนำไปดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนางาน ต่อยอดงาน รูปแบบกิจกรรมที่ดำเนินการและผลสำเร็จของงาน โรงเรียนกุทองพิทยาคม ได้เผยแพร่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในช่องทางต่าง ๆ ได้แก่

๑) โรงเรียนมีการดำเนินการเผยแพร่ ผลสำเร็จของการดำเนินงานผ่าน เว็บไซต์ของโรงเรียน <https://sites.google.com/view/kuthongpittayakhom/home> Facebook โรงเรียนกุทองพิทยาคม <https://web.facebook.com/profile.php?id=๑๐๐๐๖๓๖๑๖๗๗๔๖๑๔>, วารสารประชาสัมพันธ์ และกลุ่มLine ของโรงเรียน เช่น กลุ่ม Line ผู้ปกครองโรงเรียน, กลุ่ม Line ความปลอดภัยในสถานศึกษา

๒) โรงเรียนมีการดำเนินการเผยแพร่ ผลสำเร็จของการดำเนินงานผ่าน การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือน การประชุมภาคีเครือข่ายความร่วมมือผู้ปกครอง การประชุมลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุขในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน การประชุม ๑ ตำรวจ ๑ โรงเรียน เป็นต้น

๓) โรงเรียนมีการดำเนินการเผยแพร่ ผลสำเร็จของการดำเนินงานผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กิจกรรม TO BE NUMBER ONE อำเภอเขียงยืน